

SB-0249

Third Year B. A. Examination
March / April – 2011
Political Science : Paper - XI B
(Theory & Practice of Democracy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="T. Y. B. A."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Political Science-11 (B)"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="9"/>	Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

- (૧) પરોક્ષ લોકશાહી એટલે શું ?
- (૨) અસરકારક લોકમતની બે શરતો જણાવો.
- (૩) લોકભાગીદારીનાં બે માધ્યમો જણાવો.
- (૪) લોકશાહીનાં બે ગેરફાયદાઓ જણાવો.
- (૫) સરમુખત્યારશાહીનાં બે ગેરફાયદાઓ જણાવો.
- (૬) વાસ્તવિક કારોબારી એટલે શું ?
- (૭) પ્રમુખ પદ્ધતિ એટલે શું ?

૨ 'લોકશાહી એ માત્ર સરકારનો પ્રકાર નથી પરંતુ જીવનરીતિ પણ છે.' આ વિધાનની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ નિબંધ લખો 'લોકસમંતિ અને લોકમત'.

૩ ન્યાયતંત્રનું મહત્ત્વ સમજાવી તેની સ્વતંત્રતાની જોગવાઈઓની સમજૂતી આપો.

અથવા

૩ નિબંધ લખો 'ભારતમાં લોકશાહીનું ભાવિ'.

૪ લોકશાહીના વિકલ્પ તરીકે સરમુખત્યારશાહીનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૪ નિબંધ લખો 'મૂળભૂત હક્કો'.

૫ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) :

(૧) સ્વતંત્રતા અને સમાનતા

(૨) સંસદીય લોકશાહી

(૩) રાજકીય પક્ષના લાભ

(૪) લઘુમતિ અને બહુમતિ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Question No-1 is **compulsory**.

(3) All Questions have equal marks.

1 Answer the following questions in short :

(i) What is indirect democracy ?

(ii) Give two conditions for effective public opinion.

(iii) Give two medium for public participation.

(iv) Give two demerits of democracy.

(v) Give two demerits of dictatorship.

(vi) What is real executive ?

(vii) What is called presidential system ?

2 'Democracy is not only the form of government but its a way of life also.

OR

2 Write essay on 'Legitimacy and public opinion'.

3 Give the importance of judiciary and explain the provision for its independent.

OR

3 Write an essay 'The feature of democracy'

4 Critically examine dictatorship as an alternative of democracy.

OR

4 Write an essay 'Fundamental rights'

5 Write short notes : (any two)

(i) Liberty and equality

(ii) Parliamentary democracy

(iii) Merits of political party

(iv) Majority and minority.
